

Fiskets Gang

Utgitt av Fiskeridirektøren.

Kun hvis kilde oppgis, er ettertrykk fra „Fiskets Gang“ tillatt.

32. årg.

Bergen, Torsdag 10. oktober 1946.

Nr 39

Abonnement kr. 10.00 pr. år tegnes ved alle postanstalter og på Fiskeridirektørens kontor. Kr. 16.00 utenlands.
Annonsepris: Pristariff fåes ved henvendelse til Fiskeridirektørens kontor. „Fiskets Gang“'s telefoner 16 932, 14 850.
Postgiro nr. 691 81. Telegramadresse: „Fiskenytt“.

'ken som endte 5. oktober.

Fremdeles uværspreget fiske tilhavs og i utsatte farvann.

Bedring i fetsild- og småsildfisket i Sør-Trøndelag.

Økende håbrandfangster og salgsvansker på Sørlandet.

Bra med hummer på Møre og i Sogn og Fjordane.

Også uken som endte 5. oktober var delvis preget av uvær og de fra havet og utsatte strøk ilandbrakte fiskemengder er små. Fetsildfisket gir fremdeles en del drivgarnsfangster i Troms. I Sør-Trøndelag har sildefisket i sin helhet bedret seg noe, men lenger sør er det fremdeles like smått. Silde-trålerne har vært på ny tur til Nordsjøfeltene, men utbyttet ble magert og det er mulig at fartøyene legger opp. Brislingfisket ga også i siste uke en del fangster i Sogn og Hardanger. Samtlige fartøyer er nå hjemkomne fra Island, men oppgave over sluttutbyttet foreligger ennå ikke. Bankfisket har vært smått. Det har vært innbrakt noe håbrand til Vestlandet og Kristiansand S, men først i de siste dager er flåten gått fulltallig til havs. Kystfisket er tildels bra. Det foregår en del snurping i Vestfinnmark etter sei med middels fangster. Rusefisket gir bra utbytte. Krabbe- og hummerfisket later til å gå bra.

Fetsild- og småsildfisket.

I Kvefjord og Kassfjord i Troms har der gjennom hele uken foregått en del garnfiske. Det fiskes med

settegarn med mindre fangster og drivgarn med ujevne fangster på opptil 30—40 hl. Det er ca. 50 drivere som deltar, altså ingen stor flåte. Silden er meget fin og går hovedsakelig til salting. Utenom drivgarnsilden i Troms har et notbruk fått et par mindre småsildfangster ved Vitsten på Helgeland og likeledes skal der de aller siste dager være tatt litt sild ved Rørvik i N.-Trøndelag.

I Sør-Trøndelag har en hatt litt bedring i sildefisket. I siste uke har det foregått en del snurping ved Uthaug og i Stjørna, Bjugn og Lysøysund. I ukens løp er der oppfisket 4500 hl, hvorav 2000 hl fetsild, hvorav igjen saltet 1300 hl. Over helgen den 6. oktober har fisket fortsatt og snurperne har til dels fått ren fetsild, til dels sild blandet med mussa.

Fra Møre meldes det i siste uke stengt 100 hl i Aure på Nordmøre og 25 hl i Herøy på Sunnmøre. Fangstene bestod i småsild 20—25 stk. pr. kg.

Sør for Stad er sildefisket fremdeles fullstendig ubetydelig.

Trålsildfisket i Nordsjøen.

Etter den lange uværsperiode har sildtrålerne på ny vært på tur i Nordsjøen, men denne gang var det smått med sild både på Fladengrund og andre fiskeplasser, hvor fartøyene forsøkte seg. Samtlige saltet silden ombord og 4 fartøyer som har rapportert sine fangster hadde 12, 170, 170 og 300 tønner. Etter hva man erfarer går det også tregt med det svenske tålsildfiske og svenskene står visstnok i ferd med å slutte av eller legge om til andre felt.

Brislingfisket.

I siste uke har det foregått en del fiske i Sogn ved Årdalstangen og i Lyster. I Hardanger har det vært fisket litt i Granvin og dessuten en del i Eidfjord. I Matre i Sunnhordland skal der være stengt 700 skj. blanding av mussa og brisling. Ukefangsten for brislingfisket på Vestlandet kan dreie seg om 7—8000 skj.

Sildefisket ved Island.

Årets siste ekspedisjon utrustet fra Norge — en svenske — kom til Åkrehamn om kvelden den 7. oktober. Av fartøyene har hittil 122 rapportert sine sluttfangster og 3 har rapportert delvis. Fangsten for disse fartøyer, som også inkluderer svenske er 90 080 tønner, hvorav skarpsaltet 10 351, hodekappet 33 645, matjes 4919, krydret 25 672, sukkersaltet 15 090 og annerledes behandlet 403 tønner. Tallene er midlertidige og vil bli gjenstand for revisjon.

Bankfisket.

Det har foregått lite eller intet bankfiske. Fra Ålesund meldes det om et ukekvantum for Møre på 156 tonn, men herav var 114,7 tonn krabbe, og der til andre skalldyr. En nevner kveite med 7,7 tonn. På eggaline ble det dessuten tatt noe pigghå, som nå begynner å sige opp mot kysten. I uken var partiet 11,2 tonn. Fra Måløy meldes om ukefangst inklusive skalldyr på 51 tonn. Også her ble det innbrakt noe pigghå, nemlig 2,1 tonn.

Fra Tromsø meldes det om lite utbytte for bankfisket. Der var for øvrig ruskevær ukens 4 første dager. Uketilførselen til Tromsø var på 102,5 tonn, hvorav 91 tonn snurpesei fra Vestfinnmark. For øvrig fordeler partiet seg på forskjellige fiskesorter.

Håbrandfisket.

Det var bare noen få båter som prøvet håbrandfisket i Nordsjøen med utgangspunkt fra Vestlandet i siste uke. Der ble til Bergen av 3 båter ilandbrakt 20 000 kg vesentlig tatt på Fladengrund. Håbrandfisket fra Sørlandet har tatt et oppsving i det siste og synes å ville øke på framover. I siste uke anslås fangsten for Kristiansand og Flekkefjord til 30 à 40 tonn — såpass meget at det er blitt for meget for østlands-markedet, som distriktet bruker å levere til. Der er med andre ord avsetningsvansker og fisket kan neppe drives videre medmindre sørlandsfiskerne kan oppnå en eller annen ordning vedkommende eksport av håbrand til Tyskland i samarbeid med Håbrandfiskernes Salslag i Bergen. Så vidt vites er det spørsmålet om fraktleilighet, som ikke er ordnet.

Kystfisket.

Om seisnurpefisket i Vestfinnmark meldes at dette gir middels fangster på 7000 til 10 000 kg. Det er med andre ord ikke noe storfiske, men der er stor deltakelse. Rusefisket (som en del av kystfisket) gir bra utbytte og kunne gitt ennå mer dersom det hadde vært bedre med redskaper. I siste uke ble det transportert 25 000 kg levende torsk til Mosjøen, 30 000 kg til Trondheim og 30 000 kg til Bergen.

Makrellfisket

gir fremdeles overflod av »kult« i Agderfylkene. Fisket fra Sørlandet var for øvrig delvis værhindret i siste uke, men mot slutten av uken ble det ilandført til dels bra fangster av sei, lyr samt noe reker.

Krabbejisket.

Fra Møre meldes det denne uke om en fangstmengde på 114,7 tonn krabbe. Fra Måløy meldes det om ukefangst på 41 tonn og fra Bulandet om 43 tonn.

Hummerfisket.

Fra Møre og Romsdal meldes det om bra utbytte av hummerfisket etter at fredningen ble hevet den 1. oktober. I siste uke er der anmeldt 4000 kg — priser kr. 3 til 5 pr. kg. Fra Måløy meldes det om en ukefangst på 2200 kg hummer og fra Bulandet om 280 kg, pris sistnevnte sted kr. 5,50.

I Aust-Agder begynner det å ebbe ut med hummerfisket. Prisen sørpå er fremdeles kr. 7,50.

Litt av hvert.

Tørrfisk i U. S. A.: Vi noterer at OPA har fritatt tørrfisk fra priskontroll.

Privat byttehandel med Grekenland. I følge Stockholmstidningen har Grekenland besluttet å opprette et »privat byttesystem« med de land som det har vist seg umulig å slutte noen handelsavtale med om salg av greske produkter, nemlig Sverige, Norge, Danmark, Finland, Belgia, Holland, Portugal, Sveits og Tsjekkoslovakia.

Seil til Kinas djunker: Kinas fiskeflåte, som ble ille medfart i løpet av 9 års krig, skal snart stikke til sjøs igjen med nye seil, sydd av amerikansk bomullsduk, som stilles til disposisjon for UNRRA av overskuddsmateriale fra U. S. A.'s krigsutstyr. Salget omfatter 100 000

Fisk brakt iland i Møre og Romsdal fylke 1946.

Fiskesort	I uken		
	Fra 1/1-21/9	Fra 22/9-28/9	Fra 1/1-28/9
	kg	kg	kg
Torsk	552 473	507	452 980
Sei	2 200 600	—	2 200 600
Lyr	7 565	—	7 565
Lange	8 192 939	7 700	8 200 639
Blålange	42 020	—	42 020
Brosme	1 550 996	11 035	1 562 031
Hyse	359 386	759	360 145
Lysing, kolmule ..	1 380	—	1 380
Kveite	592 901	11 400	604 301
Gullflyndre, rødsp.	35 656	1 022	36 678
Smørflyndre	13 290	—	13 290
Ål	22 783	—	22 783
Uer (rødfisk)	485	—	485
Steinbit	1 582	—	1 582
Breiflabb, ulke ...	6 050	—	6 050
Skate, rokke	400	—	400
Annen fisk	22 550	1 000	23 550
Håbrand	74 179	175	74 354
Pigghå	15 140	—	15 140
Makrellstørje	3 337	—	3 337
Hummer	30 551	—	30 551
Reker	29 998	3 550	33 548
Krabbe	211 402	50 570	261 972
I alt	13 867 663	87 718	13 955 381
Herav til:			
Ålesund	8 281 430	9 135	8 290 565
Kristiansund N ..	1 193 216	42 592	1 235 808
Smøla	487 441	—	487 441
Bud—Hustad	470 788	—	470 788
Ona—Bjørnsund ..	950 767	927	951 694
Bremsnes	1 334 840	15 000	1 349 840
Lever	5 462,5	15	5 477,5

Ilandbrakt fisk til Måløy og omegn i tiden 1. januar til 28. sept. 1946.

Fiskesort	Mengde	Anvendelse		
		Fersk	Saltet	Hermetikk
	kg	kg	kg	kg
Torsk	474 249	459 249	—	15 000
Sei	807 294	746 294	—	61 000
Levende sei ...	46 500	46 500	—	—
Lange	990 862	513 112	477 750	—
Brosme	345 627	304 877	40 750	—
Hyse	45 351	45 351	—	—
Kveite	48 034	48 034	—	—
Gullflyndre ...	5 700	5 700	—	—
Annen fisk	2 700	2 700	—	—
Håbrand	45 180	45 180	—	—
Pigghå	91 686	91 686	—	—
Makrellstørje ..	1 900	1 900	—	—
Hummer	23 460	23 460	—	—
Reker	14 990	14 990	—	—
Krabbe	142 200	—	—	142 200
I alt	3 085 733	2 349 033	518 500	281 200

kvadratyards i forskjellig tykkelse fra 10 til 28 ungers vekt pr. kvadratyard. Kineserne driver mest fiske fra djunker og sampaner. Djunkene er noe større fartøyer, mens sampanene tjener både som fiskefartøy og bolig for en fisker med familie.

Fremdeles knapphet på hermetikk: International Emergency Food Council har den 30. august anbefalt en revisjon av den allokering som allerede er foretatt for hermetiserte fiskevarer i perioden 1. juli 1946 — 30. juni 1947. En revisjon er nødvendig på grunn av forandringer i forsyningene og behovet. Av meddelelsen framgår det at revisjonen til dels skyldes de partier som UNRRA på grunn av sin sviktende kjøpeevne har stillet til disposisjon for andre pretendenter. IEFC framholder for øvrig at forsyningene av hermetiserte fiskevarer fremdeles er knappe i forhold til verdensbehovet. De mengder av hermetiske fiskevarer som i øyeblikket antas å komme inn under allokering anslås til 986,4 mill. pund.

Tapte kunder koster mer enn tapte fisk. Kvalitet gir vedvarende utbytte.

Hvis en fiskehandler oppdager at noe av hans lager er blitt forringet i kvalitet og han kasserer det, så taper han hva fisken koster ham og — det er ille, men hvis han beholder det til han kan selge det til en godtroende kunde, vil han redde det som fisken koster ham — men han vil høyst sannsynlig miste kunden.

Og det er verre enn å miste noe fisk.

Det er den tilfredse kunde som kommer regelmessig tilbake og kjøper mer, som er grunnlaget for en god forretning på lang sikt for fiskehandleren.

Situasjonsrapporter for september 1946.

Fra fiskeriinspektøren i Troms, datert 4. oktober:

Første tre uker av måneden var været rolig og pent, men senere urolig med regn og sludd. Bankfisket har dabbet av og en stor del av flåten har lagt opp. En del fjordfiske foregår enda. Kveitefisket foregår nær sagt over alt med mindre fangster, 800—1000 kg opp til 2000 kg østenfor. Det er brakt i land mindre flyndrefangster på 500—1000 kg, med en enkel fangst på 4000 kg fra Finnmark. Der er rike forekomster av flyndre, men avsetningen er vanskelig grunnet ismangel. Det er også trolig at kjøperne avholder seg fra å kjøpe etter de siste engelske tollsatser. Det samme gjelder også for eksport til England av torsk og hyse. I Troms har seifisket vært skralt med spredte fangster i nordfylket. I Vestfinnmark foregår enda bra seifiske, men avsetningen mindre bra. Noen flytende salterier er gått oppover og en del har ført fangstene hertil. To firmaer har med føringsbåter ført ca. 100 tonn til byen siste uke, hvorav det meste er anvendt til filet. Sildefisket har hittil skuffet. Det lille som er tatt på forskjellige steder i distriktet er gått med til matsild for fiskerne selv og folkene rundt i bygdene og byen. Noen få reketrålere driver og får fangster på ca. 200 kg. Tross materialvanskeligheter er det grunn til å tro at levering av is fra Jøkelfjord kan ta til i nær framtid. En regner med å nå opp i ca. 150 tonn pr. døgn.

Fra fiskeriinspektøren i Nordland, datert 3. oktober:

Værforholdene har vanskeliggjort driften i siste halvdel av måneden. Heller ikke i første halvdel foregikk det noe fiske av betydning da fetsilden uteble, bortsett fra små forekomster i enkelte fjorder. Deltakelsen i fisket er forholdsvis liten. Svartkveitefisket fra Andenes er slutt og det fiskes nå hovedsakelig lange, som ises. Der er fare for brukstap på grunn av strømsetting og dårlige værforhold. Avsetning og agnforsyning har vært tilfredsstillende. Flere skøyter fra Lofoten er gått til Finnmark med trål og seinot, liksom mange fiskere er reist oppover for å ta bygningsarbeid. I Tysfjord og Folla fiskes det litt kveite på garn, og det er også tatt en del mindre notsildefangster på indre Tysfjord. Det gode uerfiske på Salten har avtatt sterkt i denne måned. Rusefisket på Helgeland er begynt og har tatt seg bra opp. Avsetningen er tilfredsstillende, men der har vært mangel på agn til linefisket. Fra Brønnøy meldes låssatt ca. 700 hl sild, som går til eksport. Ellers foregikk der intet fiske av betydning i Brønnøy. Fangst av hval på sørtrekk utenfor Vesterålen og Vestlofoten har vært hemmet av været. Totalfangsten i år betegnes som under middels for de fleste hvalfangeres vedkommende. Det klages over mangel på båtmaling i distriktet.

Fra fiskeriinspektøren i Møre og Trøndelag, datert 3. oktober:

På grunn av det variable vær som kjennetegner september, og samtidig agnmangel har bankfisket vært lite. Det er forholdsvis gode kveiteforekomster vest av Aktivneset, og der er tatt fangster på opp til 7000 kg pr. båt. Årets siste håkjerringfisker, M/S »Kvitungen«, er hjemkommet med 150 fat tran. Samtlige båter er nå hjemkommet fra sildefisket ved Island. Utbyttet har vært ujevnt med fra 200 til 1200 tønner pr. båt. Håbrandfisket har vært bedre i sep-

tember, med fangster opp til 15 000 kg pr. båt. Snurrevad-fisket er fremdeles dårlig. Fra Trøndelag meldes om noenlunde bra hjemmefiske, men om dårlig fetsildfiske. Krabbe-fisket har for hele distriktet vært godt.

Fra fiskeriinspektøren for Vestlandet, datert 3. oktober:

Værforholdene var bra de 2 første uker av september, og de forskjellige fiskerier ble da drevet i den utstrekning redskaper og andre forsyninger tillot drift. Siden den store stormen gikk over distriktet den 14. september har imidlertid værforholdene — med unntakelse av noen få brukbare godværsdager — vært dårlige og hindret nesten alt fiske.

Agnforsyningen har denne måned virket meget hemmende på fisket. De fleste bankfiskere har således måttet ligge inne av den grunn. Håbrandfisket, som grunnet værforholdene bare kunne drives i første halvdel av måneden, foregikk fra Fladengrund og sørover til Doggerbank, og ga store og jevne fangster på opp til 15 000 kg pr. båt pr. tur. Eksporten av håbrand til Italia, som har vært stoppet siden begynnelsen av 1940, er nå kommet i gang igjen. Trålfisket etter sild på Fladengrund ga, inntil fiskerne ble jaget inn av stormen, gode fangster på opp til 7—800/2 kasser pr. tur. Værforholdene begynner imidlertid nå å vanskeliggjøre driften, og silden begynner å tape i kvalitet. I slutten av måneden gikk ca. 15 fartøyer ut fra Åkra for å drive snurrevad- og linefiske i Nordsjøen, med delvis leveranse direkte til England.

Brislingfisket tok seg litt opp i Sogn i begynnelsen av måneden, og likeledes i Hardanger i slutten. Høstfisket har imidlertid skuffet i år, dog har en del fiskere tatt inn nøtene for 3. gang denne sesong, og har gått nordover på ny. Småsildefisket har også denne måned vært helt bagatellmessig. Likeledes skuffet fisket etter pir, som de senere år har vært meget godt i Rogaland.

Sommer- og høstfisket i Finnmark. Fiskilandbrakt i Finnmark fylke i tiden 23. juni—28. sept. 1946.

Fiskesort	Fangst- mengde	Anvendelse			
		Saltet	Hengt	Iset	Filet
	kg	kg	kg	kg	kg
Torsk	343 618	228 573	13 950	99 365	1 730
Hyse	288 981	36 146	5 054	247 781	—
Sei	4 691 860	4 201 279	17 315	473 266	—
Brosme	30 167	22 509	2 499	5 159	—
Kveite	287 054	—	—	287 054	—
Flyndre	304 201	—	—	304 201	—
Steinbit	164 864	160 207	—	4 657	—
I alt	1) 6 110 745	4 648 714	38 818	1421483	1 730

Obs.! I forbinneelse med fisketallene oppgis i samlet levermengde 4534 hl. Ennvidere oppgis 1076 hl damptran og 59 hl lever til annen tran.

1) Innkluiderer 149 490 kg diverse fisk og 51 hl damptran som ettermelding fra Loppa.

Krabbefisket har vært ganske bra denne måned, med stor deltakelse, gode avsetningsmuligheter og gode priser. En god del er levert til fabrikkene for nedlegging, men emballasjemangelen begynner nå å gjøre seg gjeldende, iallfall i Rogaland. Fiskerne klager over mangel på hampetråd til teinene.

Det vanlige småfiske har helst foregått med dorg, da værforholdene har hindret linefiske. Der har over hele distriktet vært tatt bra fangster av lyr, brosme og lange, men mindre av torsk og sei.

Islandsfiskerne er nå kommet tilbake, og de fleste er allerede i gang med leveranse av silden i Sverige. Driverne synes også i år å ha gjort det godt, mens derimot snurperne i likhet med i fjor har vært mindre heldige. En av de svenske drivere med norsk utrustning forliste på tilbaketuren med 7—800 tønner. Heldigvis kom ingen bort ved forliset.

Redskapssituasjonen, som en stund syntes å lysne, har forverret seg igjen, og fra hele distriktet klages over dårlige tilførsler. Alt må gjøres for å framskaffe mest mulig garn og nøter spesielt til forestående vintersild- og seifiske.

Fra fiskeriinspektøren på Skagerakkysten, datert 30. september:

September har vært preget av urolig vær, som på Sørlandet har bevirket atskillig landligge, men som dog ikke har vært noe vesentlig til hinder for fisket på Østlandet og i Oslofjorden. På Sørlandet var allerede makrellfisket i avtakende ved månedens begynnelse, og det dårlige vær gjorde sitt til at dette fiske sluttet langt tidligere enn vanlig. Fiskern hadde regnet med et godt høstfiske, men dette slo altså ikke til. I Oslofjorden har imidlertid makrellfisket i månedens løp gitt et ganske bra utbytte, men der har en igjen hatt omsetningsvansker som har virket hemmende. I indre del av fjorden har en i ikke liten utstrekning måttet styrte makrell på sjøen igjen på grunn av sviikt i omsetningen. I månedens siste del har omsetningsvanskene avtatt noe, vesentlig på grunn av mindre tilførsler av annen fisk. På Sørlandet ble der ved månedens slutt fanget store kvanta pir, og her oppstod også betydelige omsetningsvansker i fersk-omsetningen, en del av piren har måttet selges til hermetikk og en del er blitt frosset for eventuell senere anvendelse. Torskefisket på Revet regnedes for slutt i midten av måneden. Fisket har i år vært meget vellykket og totalkvantumet antas å ligge betydelig over det normale. Sildestrålfisket på Fladengrund i Nordsjøen har gitt som resultat i september ca. 52,5 tonn sild. Til Kristiansand S har snurrevadfiskere fra Vestlandet i månedens løp ilandbrakt 22 tonn kolje, 3,5 tonn torsk og 2 tonn rødspette, som er omsatt fersk til gjeldende priser i distriktet. De tre drivgarnsfartøyer fra dette distrikt som har deltatt i sildefisket ved Island, er nå returnert med en samlet fangst av ca. 2100 tønner, hvorav krydret 1700 tønner, resten skarp-saltet. Rekestrålingen på Revet har vært sterkt hemmet av det stormfulle vær, og fangstene har vært ujevne når været har tillatt fiske. Også i Oslofjorden synes rekestrålfangstene å være små, og har i det hele gitt et skrafft utbytte i månedens løp. Hummerfisket som i fylkene østenfor Vest-Agder begynte den 16. september, har stort sett gitt et normalt utbytte. Anslagsvis gjennomsnittspris på første hånd kr. 7,50 pr. kg. Der har vært anvendt langt flere teiner i år enn

i fjor, men dette forhold synes ikke å ha innvirket synderlig på totalfangstresultatet hittil.

Fiskernes Samsalg i Kristiansand meddelte hertil 27. september at de den dag sendte 2400 kg hummer med fly til Rotterdam. Dette er den første forsendelse av hummer med fly i høst. Samsalget meddeler videre samme dag at de hittil har sendt 6000 kg hummer med båt til Hirtshals, og med biler derfra til Belgia og Holland.

Brislingfisket i Oslofjorden er helt ubetydelig. Brislingen er vanskelig å få tak i, idet den bare står oppe i vannet en kort tid om morgenen. Brislingen anvendes nå for det meste til ansjos.

Håbrandfisket har fremdeles ligget nede på grunn av eksportvansker.

Det daglige fiske i skjærgården begynner nå å ta seg opp igjen som vanlig etter sommeren, idet vannet begynner å få en kjøligere temperatur.

Ut-
landet.

Det belgiske sildefiske.

Til tross for de vanskelige forhold det belgiske sildefiske hadde å arbeide under i krigsårene, ble det fisket betydelige mengder av sild, ja sogar mer enn i fredstider. Sildefisket i Belgia er et sesongfiske, men belgierne har 2 forskjellige sildesesonger. Et sommerfiske som varer fra juli til utgangen av september foregår på »The Smalls«, Fladen- og Klondykegrundene, og gir en fin fullsild. Om vinteren fiskes der utenfor og på den belgiske kyst fra desember til utgangen av mars, og silden som fås er tomsild.

I årene 1935—1946 ble det tatt følgende fangster:

Fullsild:	
1935	844 tonn
1936	2 274 »
1937	3 177 »
1938	4 339 »
1939	5 559 »
Tomsild:	
1934/35	13 163 tonn
1935/36	8 383 »
1936/37	3 181 »
1937/38	861 »
1938/39	2 767 »
1939/40	129 »
1940/41	5 »
1941/42	10 007 »
1942/43	51 895 »
1943/44	58 120 »
1944/45	31 847 »
1945/46	26 369 »

Make til kurve som disse tallene representerer må man lete lenge etter. Men forholdet er ganske klart når en tar i betenkning den rolle krigsårene har spillet. Fisket etter fullsild som foregik langt fra de hjemlige baser, ble brakt til fullstendig opphør ved fiendtlighetenes inntreffen. Tomsildfisket som i førkrigsårene ble drevet med vekslende intensitet, gikk i sesongen 1939/40 og 1940/41 ned til de rene bagateller, men fra sesongen 1941/42 og utover tar fisket et voldsomt oppsving, og kulminerer i 1943/44 med 58 120 tonn. Uten tvil henger dette sammen med, at den rene nød har tvunget belgierne til å fiske mer enn noensinde disse år. Den magre og i normale år lite søkte tomsilden har fått unnagjelde.

Den belgiske silden benyttes i alminnelighet i industrien til røkerier, og til forskjellig slags konservering. Sommer-silden er selvsagt mest søkt til dette bruk på grunn av sin fine kvalitet. Før krigen ble 75 % av denne sild anvendt til røking. Fiskefeltenes lange avstand fra basene gjør imidlertid fisket til en vanskeligere forretning enn kystfisket. Fiskerne må være særdeles omhyggelig med behandlingen, og silden må bringes hurtigst til land. Fisket foregår som nevnt i sommermånedene. Belgia hadde for få fartøyer beskjeftiget i dette fiske før krigen og måtte kjøpe sild — i særdeleshet fra Holland — en import som kunne nå opp i 3000 tonn.

Tomsilden, som var den eneste å få under krigen, ble da i utstrakt grad anvendt til salting, ganet og uganet. I alminnelighet var varen lite søkt, og fiskerne oppnådde bare små priser for tomsilden. Man regner nå med at denne sild vil bli mindre etterstrept etter som forholdene blir mer normale.

I 1946 har den belgiske regjering sluttet avtale med Holland om leveranse av 2000 tonn fersksild og 125 000 tønner saltsild (drivgarnsild) av sommerkvalitet. Den hollandske sild betales med 9 belgiske francs pr. kg, og tollen er 9 % ad valorem. Den belgiske sommersilden er blitt betalt med 5 francs gjennomsnittlig, og uten tvil ville det lønne seg om de belgiske sildefiskere utstyrte seg mer for sommerfisket.

Det hollandske sildefiske.

De hollandske sildefiskere har i inneværende sesong, fra 1. mai til 21. september, ilandbrakt 107 656½ tønne matjes-sild, 55 071½ tønne fullsild, 135 813½ tønne steurharing og 4117½ tønne yleharing, tilsammen 302 659 tønner saltsild, hvortil kommer 6867 tonn sild ilandbrakt fersk.

Forsinkelse i sildefisket?

Det har ikke manglet på brudulje omkring de engelske og skotske sildefiskerier i år. Nå er der oppstått uenighet mellom de skotske sildesaltere og Ministry of Food, representert ved Herring Industry Board. De skotske sildesaltere som nå gjør seg klar for deltakelsen i sildesesongen i East Anglia, har bedt om å få godkjent priser på 42/6 pr. tønne for ganet og 39/6 for uganet sild, mot tilbudt av ministeriet 40/— og 37/6. Til tross for at myndighetenes prisforslag ligger 1/6 høyere enn prisene i sesongen 1945, finner salterne ikke å kunne akseptere. Den økte pris på salt, økingen i arbeidslønningene og økingen i jernbanefraktene ved overflytningen av arbeidsstokken fra Skotland til Lowestoft og

Yarmouth, gjør det umulig å godta tilbudet, da marginen er for liten til å dekke produksjonsomkostningene. Der har vært ført forhandlinger om spørsmålet, men disse ligger nå i dødvanne.

Kortvarig ny trålerstreik i Hull.

Helt uventet gikk en del trålermannskaper i Hull til streik før weekend 28. september, og 30 fartøyer måtte bli liggende i havn. Streiken som begynte fredag natt ble brakt til en ende tirsdag.

Hovedårsaken til streiken skal denne gang ha vært at trålereierne ikke ennå har tatt standpunkt til tvistespørsmål som ble optatt til drøftelse i november 1945. Spørsmålene gjelder bemanning på dekk og i maskin, mannskapenes fritid når i dokk, søndagsavseilinger, prosenter til »third hands« blant mannskapene, assistanse til kokkene.

Også en grunn — —.

Det ser ikke ut til at trålermannskapene i England har det så lett med trålereierne, men følgende historie kan tyde på at forholdet er gjensidig. Byretten i Grimsby hadde nylig oppe til doms en sak mot en ung 21 årig fisker. Fiskeren skulle gå ombord i en tråler den 31. august, og møte fram om morgenen sammen med resten av mannskapet. Etter en tur ombord gikk fiskeren i land igjen og nektet å seile med. Trålerens avseiling ble forsinket i 72 timer. På dommerens eksaminasjon anga fiskeren som grunn at ruffen luktet av desinfeksjonsvæske. Han fryktet at han ikke skulle få sove av lukten. Hans fine nese kostet ham £ 5 i bøter.

Nybygde engelske trålere utstyres med dieselmotor.

Vi bemerker i følge »Fishing News« at trålerrederiet Markham Cook Co. Ltd. i Grimsby nylig har fått sjosatt den første dieseltråler av en serie på 10 fartøyer, som firmaet skal disponere for forskjellige eiere. Tråleren som fikk navnet »Aylesby« er utstyrt med dieselmotor og har dimensjoner, som også synes å ville høve godt for det påtenkte norske prøvofiske med trål.

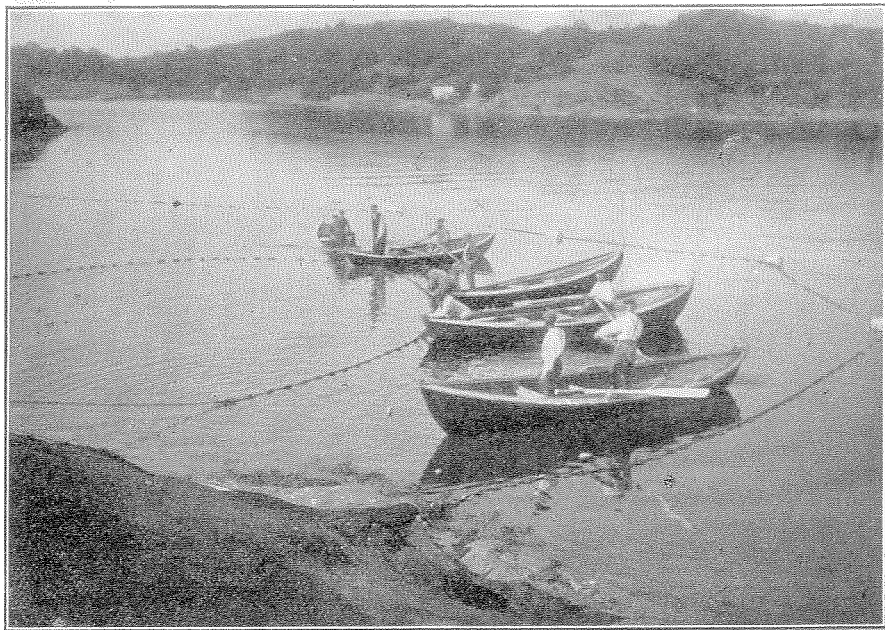
I likhet med de øvrige trålere i serien ble »Aylesby« kjøpt av marinen på bedding i omtrentlig stand for sjøsetting. Ombyggingen er blitt foretatt av Shires Trawlers Ltd., engineering department, og av Messrs. Humphrey & Smith Ltd., shipwrights.

Fartøyets lengde er 97 fot og bredden 22 fot. Det utstyres med en Crossley 4 sylindret totaksmotor på 240 hk. Hjelpemaskineriet for øvrig leveres av Crossley og Lister. Fartøyet skal drive nordsjøtråling, men med en trål av noe lettere type enn vanlig.

Selv om skipet er forholdsvis lite er det godt planlagt og høyst moderne innvendig som utvendig.

Skipperlugaren bygges i flukt med styrehuset på maskinkesingen. Der er for øvrig køyplass til 10 mann, hvorav 4 forut og 6 akter. To av de siste har egne lugarer, nemlig styrermann og maskinmester.

Fiskerommets kapasitet er på 650 à 700 kifs. Fartøyet er utstyrt med radio og de nyeste navigasjonsinstrumenter fra Marconi Company.

Orkast i brislingsteng. Årsberetning
Norges Fiskerier. Fig. 20, side 231.

Nye vinterpriser på ferskfisk i Storbritannia.

De britiske fagtidsskriftene »Fishing News« og »Fish Trades Gazette« beskjeftiger seg i sine utgaver for 21. september sterkt med konferanser som nylig er holdt i Ministry of Food angående vinterprisene på ferskfisk.

Ministeriet har holdt møter med de forskjellige fraksjoner innen næringen så å si på løpende bånd, således mandag med arbeiderorganisasjoner og detaljister, samt den del av næringen som driver salg av stekt fisk, tirsdag med trålerierne og kystfiskerne og onsdag med kyst- og innlands-grossistene.

Ingen av bladene har meget godt å si om de ventete priser; eller prissystemet i sin alminnelighet. »Fishing News« uttaler redaksjonelt, at det er å håpe at fiskerinæringens representanter vil presisere sterkest mulig det faktum at priskontroll for fisk nå er unødvendig. Kontroll var påkrevd da forsyningene var små. Nå når normale forhold nærmer seg, gjelder spørsmålet mer kvalitet og variasjon. Kundernes motstand mot å kjøpe fisk i dag er et av de dårlige resultater av fantasiløse prisfortegnelser, og jo før der brukes common sense, jo bedre.

Det er imidlertid lite trolig, hvor dyktig enn spørsmålet om opphevelse av kontrollen blir framlagt, at det skal komme noe følelig ut av det. Hvis valget lå mellom å kvele handelen eller frata departementet et av dets kjæreste fornøyer, vet vel alle hva resultatet ville bli. At det eksisterende system er gjennom råttent, betyr selvfølgelig ingenting for folk som ikke vet noe om handelens og næringens spesielle funksjon.

Signaturen Gryme i »Fish Trades Gazette« spør hva ministeriet egentlig har til hensikt når det gjelder første-håndsprisene til produsentene og profittmarginene, og om det er hensikten å klemme næringen som en svamp til den

er tørr. Videre spør Gryme om det er ministeriets politikk å spille for galleriet ved å presse ned indeksen for leve-omkostninger uten å ta hensyn til det som vil hende med den spesielle næring, som blir gjenstand for melking. Der har vært 4 skår i profittmarginene i løpet av 12 måneder.

Eksekutivkomiteen i National Federation of Fishmongers har gjort følgende bemerkninger til de av ministeriet foreslåtte nye priser:

»I øyeblikket og for framtiden er der ikke bare behov for billigere fisk, men også for bedre fisk og bedre betjening. Det siste er uløselig knyttet til det første, da bedre betjening i alle ledd i behandlingen av varen er ensbetydende med en vare av bedre kvalitet, og dette er bare mulig dersom produsenter, grossister og detaljister levnes en rimelig fortjeneste.«

I særdeleshet beklager N. F. F. seg over de for filet foreslåtte priser, og påviser hvor ubetydelig prisnedsettelsen vil være for forbrukeren, men hvor skjebnesvanger for næringen, som må regne med flere fortjenstereduserende faktorer.

Komiteen slutter med følgende bemerkning: »Komiteen som ønsker å gi Ministeriet all støtte i å redusere forbrukernes utlegg, må på det instendigste framheve, at den foreslåtte nedsettelse for fileter er alt for drastisk, og vil forvolde et avbrekk i omsetningen og avskrekke den handlende fra å oppmuntre salget av fileter, og dertil på samme tid gjøre gjeninntakelsen av krigsdeltakere i sine stillinger med en rimelig lønn til en alvorlig byrde.«

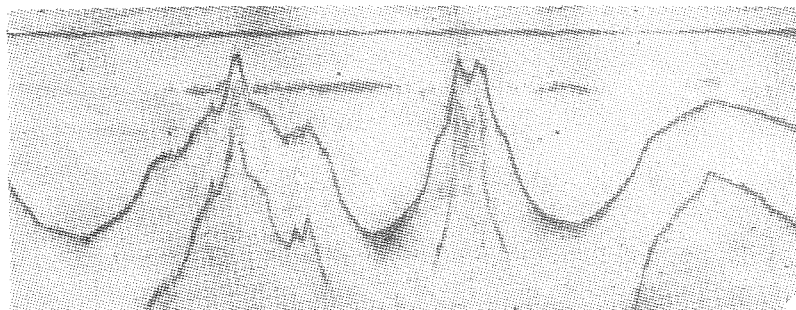
De nye priser vil formodentlig også ha en viss virkning for vår eksport og vi vil derfor bringe nærmere meddelelser når der foreligger noe nytt i saken. Foreløpig vil vi nøye oss med å fastslå at diskusjonen er livlig og tonen frisk.

SIG. S. ÅRSTADS REDERI A/S

Telefon kotor 17 976
Årstad privat 53 185
Jessen privat 52 112

BERGEN
AGENTURAVDELINGEN

Postboks 53
Telegr.adr.: SIGURD

Sjøflate

Fisk

Sjøbunn

Dobbelttekk

Vi leverer det verdenskjente Britiske Admiralitets ekkolodd for handels- og fiskerflåten samt alle slags navigasjonsinstrumenter m. m. Vi installerer stadig flere ekkolodd og ved hurtig bestilling kan vi ennå levere til stor- og vårsildfisket.

KNUT LUNDGREN & CO.

Telefon 13.97.90
11.16.58

Aut. Skipsmeklere
Gøteborg

Telegramadr.:
«ERLAND»

Befraktning — Kjøp og salg av skip

BERG & JOHANSSON AKTIEBOLAG

HÖNÖ — Telefon 80 och 461

Tilverkar bl. a. kombinerte trål- og snurrevadspel
Begagnade spel ständigt på lager

Aktiebolaget Göteborgs Skeppsmäklarikontr

Auktoriserad skeppsklarerare - Befraktning, spedition och agentur
Skeppsbron 4 Rum 23-24 2:dra vån GÖTEBORG

Telefon: 11 26 46, 11 26 56, 13 05 03 Telegramadresse: «SEGEL»

Albin Nilssons mek. Verkstad

Hönön — Telefon 27

Trål- & snurrevadspel, spalpumpar, uppskjutningsmaskiner m. m.

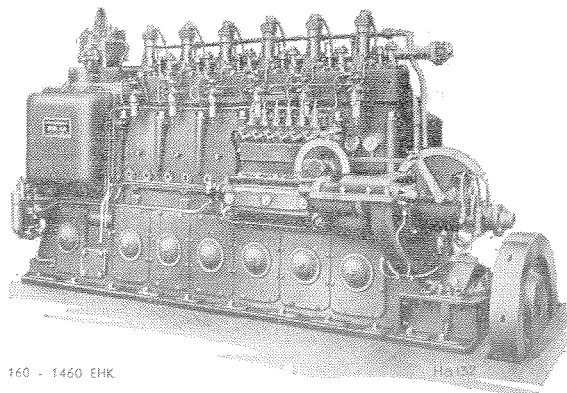
Stabburet - Gunnar Nilsen

Fiskematfabrikk

Telefon 3912 Fredrikstad Telefon 2575

*Kjøper fersk fisk — makrellstørje,
makrell, håbrand, hvalkjøtt*

Atlas Diesel

NORSK A/S DIESELS MOTORER

Telefon 22836 - KONGENSGT. 10 - OSLO - Tigr.: Dieselmotoren

Kristiansunds Sparebank

Opprettet 1834

Fiskeforedlingen og fiskeindustrien.

Av ingeniør Olav Notevarp.

På et diskusjonsmøte om forskningssaker, arrangert av Opplysningskomiteen for gjenreisingsarbeidet den 28. januar 1946 ga styrer Notevarp denne oversikten. Senere inntas en oversikt av dr. Eggvin.

Forskningen i fiskerinæringen omfatter to nokså skarpt atskilte områder. Det ene gjelder havforskningen, som omfatter fiskens biologi og forholdene i havet, med henblikk på å klarlegge det som betinger fiskens utbredelse og vandringer. I det hele forskning vedrørende naturgrunnlaget for fisket. Det annet område gjelder den teknologiske forskning for utnyttelsen av den fangete fisk til forskjellige produkter, og omfatter råvaren og dens behandling, foredling og industrielle utnyttelse.

Disse områder er så vidt forskjellige og krever så forskjellige forutsetninger og metodikk, at de bearbejdes helt uavhengig av hverandre. Da mitt område bare gjelder utnyttelsen og foredlingen, den kjemisk-teknologiske forskning, skal jeg derfor holde meg til dette. Dr. Eggvin fra Fiskeridirektoratets Havforskningsavdeling vil belyse dette annet område i et senere innlegg.

Den kjemiske og teknologiske forskning drives i hovedsaken ved Statens Fiskeriforsøksstasjon, Bergen, Hermetikkindustriens Laboratorium, Stavanger, og ved statens tranvitaminundersøkelser, som er fordelt på Oslo og Stavanger. Hermetikklaboratoriet er et bransjeinstitutt med statsbidrag, men vesentlig underholdt av industrien, mens Statens Fiskeriforsøksstasjon drives helt for statsmidler og er underlagt Handelsdepartementet gjennom Fiskeridirektoratet. Mens Hermetikklaboratoriet behandler alle spørsmål vedrørende hermetikk og råvarene for denne, omfatter forsøksstasjonens arbeidsområde de øvrige fiskeprodukter, som fersk og frossen fisk, saltsild, klippfisk, tørrfisk, sildemel og fiskemel, sildolje, tran og andre marine oljer, samt konservering av fiskeredskaper. Stasjonen er i det hele utbygd i retning av et sentrallaboratorium for fiskeprodukter.

De biologiske vitaminundersøkelser som gjøres i Oslo og Stavanger gjelder vesentlig tran, og bekostes av tranreklamemidler og av fiskeribedriftens forskningsfond. Undersøkelsene ble midlertidig fordelt på denne måten da Statens Vitamininstitut i Oslo ble nedlagt i 1940.

De viktigste oppgaver gjelder delvis den mer grunnleggende forskning, som klarlegges av råvarens og produktens sammensetning, næringsverdi og vitamininnhold, av deres friskhet, bedervelse og holdbarhet. Delvis gjelder de anvendt forskning, eller forskning av mer teknologisk art, som undersøkelser av oppbevarings- og foredlingsmåter og deres virkning, forsøk med forbedring av metodene og med innførelse av nye. Undersøkelser og forskning av mer apparatur- og maskinmessig art er også viktig. Forskning vedrørende fiskeredskaper er forsømt.

En vesentlig del av fiskeindustrien må sis å ligge på et relativt lavt teknisk nivå, og det kunne for hver enkelt gren av industrien nevnes mange eksempler på viktige aktuelle forskningsoppgaver av meget stor økonomisk betydning. Jeg skal bare nevne at vår produksjon av frossen filet er i sin barndom, og at det her foreligger viktige problemer som krever undersøkelser og forsøk. Men der foreligger også en rekke grunnleggende forskningsresultater som det er uhyre viktig å få nyttet i praksis, og det gjelder her oppbyggingen av en industri som kan bli avgjørende for lønnsomheten av våre fiskerier. I sildoljeindustrien — som delvis er på høyt teknisk nivå — foreligger der også meget aktuelle oppgaver og muligheter, blant annet for at utbyttet av mel kan økes med ca. 25 pst. Verdien av det som kan innvinnes utgjør bare her henimot 10 mill. kroner i et vanlig godt år. Enn videre byr bedre foredling av sildoljen og andre marine oljer på store muligheter, liksom de store mengder forskelever vi har, kan utnyttes langt bedre. Det gjelder her å komme fram til økonomiske metoder som bevarer de meget verdifulle bestanddeler og vitaminer som er tilbake i leverrestene når tranen er utvunnet, og det er ingen tvil om at dette kan oppnås ved et systematisk forsøksarbeid.

Et annet meget aktuelt problem gjelder forskelevertranens verdi og utnyttelse, idet vitaminforskning og vitaminpreparater har gjort at tranen er kommet i en annen stilling enn tidligere.

Produksjonsverdien av våre fiskeprodukter utgjorde

før krigen minst 200 mill. kroner årlig, i de senere år har den vært langt større. Dette til tross for at nesten halvdel av fangstmengden, eller ca. 70 pst. av et så verdifullt næringsmiddel som sild, bare ble nyttet som industriråvarer til sildemel og sildolje. Det virkelige forhold er at vår fisk representerer veldig mengder høyverdig råvare og at der er nesten uante muligheter for å bringe dem opp i høyere verdi ved systematiske undersøkelser og forskning. At fiskeindustrien er en av våre største og kanskje mest lovende eksportindustrier, betyr også meget. Vi er internasjonalt store når det gjelder fisk, og vår gunstige beliggenhet gjør at vi bør kunne være ledende på flere områder innen fiskeforedlingen.

Når det gjelder gjenreising, moderinsering og utbygging av fiskeindustrien, kan en derfor neppe overdrive betydningen av de muligheter forskningen byr. Fiskeindustrien må i virkeligheten bygges på forskningens resultater om den skal holde seg på høyden.

Mange — både myndigheter og næringsdrivende — har gitt uttrykk for at de erkjenner forskningens betydning for fiskeforedlingen. Men resultatene av

denne erkjennelse har vist små resultater hittil, og det er dessverre et faktum at forskningen i fiskeindustrien er forsømt, og at det har gått uhyre tregt å få forskningen opp på et rimelig nivå. Allerede i 1936 forelå der f. eks. planer for et nytt institutt i Bergen, men til tross for sterk tilråding fra en nedsatt sakkyndig komité i 1938, er saken ikke kommet lenger. Det mest aktuelle for denne forskning er derfor fremdeles å få reist et slikt institutt. For øvrig har de mest aktuelle oppgaver meget til felles med hva som er nødvendig på andre områder av forskningen: Der må skaffes større midler, koordinerende organer, bedre utstyr, og sist, men ikke minst: en fast plan og et tilstrekkelig antall kvalifiserte forskere.

Det økonomiske burde kunne løses ved et samarbeid mellom private og staten. Det som synes særlig viktig er at der sikres kontakt mellom de forskjellige interesser ved et råd med representanter for staten og de enkelte fiskebransjer, at der sørges for utdanning av et tilstrekkelig antall forskere, og at lønnsnivået for disse blir slik at dyktige folk kan føle seg tiltrukket av forskningen og beholdes der.

Fiskeriforskning.

Av fiskerikonsulent dr. Jens Eggvin.

Havforskningsinstituttet, Bergen.

Hovedoppgavene ved Fiskeridirektoratets Havforskningsavdeling er ved planmessige undersøkelser å utforske naturgrunnlaget for de norske fiskerier. Og på grunnlag herav gi veiledning som kan tjene til en mest mulig rasjonell utnyttelse av fiskerikommene i havet til glede for vår fiskerinæring, samtidig som en fremmer havforskningen.

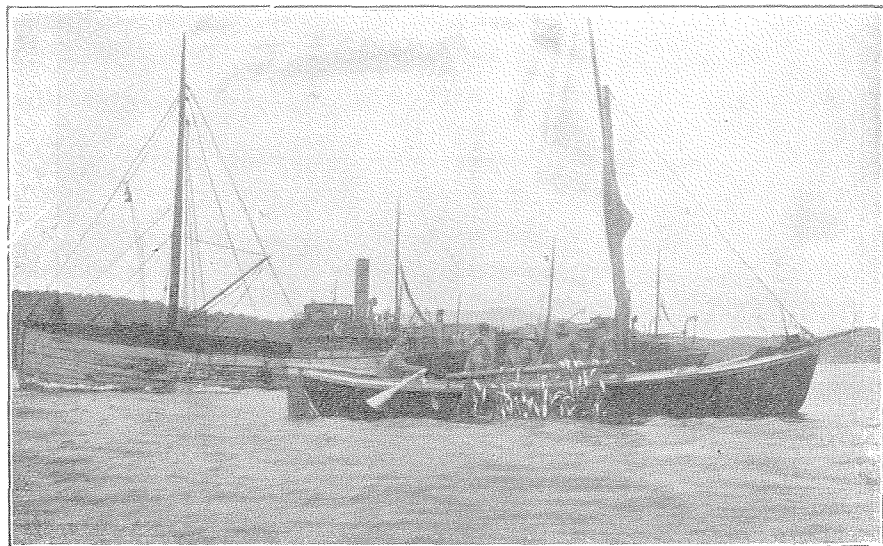
Ved avdelingen arbeides der langs to hovedretningslinjer, den biologiske og den oseanografiske. På den biologiske linje arbeides der med utforskningen av de forskjellige fiskearters utbredelsesområde, fiskebestandens størrelses- og aldersfordeling, raseanalyser, arvelighetsforskning samt med åtedyrene. På den oseanografiske linje beskjeftiger en seg med å klarlegge strømforholdene og temperaturfordeling, havvannets saltinnhold og andre kjemiske bestanddeler. Videre studeres hvorledes de nevnte faktorer og variasjoner i disse faktorer innvirker på fiskens forekomst og opp-treden.

Det har lyktes å slå fast hvordan enkelte fiskerier varierer eller arter seg forskjellig, i takt med de forskjellige oseanografiske tilstander som kan inntreffe i området. Dette gjelder f. eks. Lofotfisket, vårtorskefisket på Finnmark og delvis vårsildfisket. Problemet

ble derfor å kunne forutsi hvordan den oseanografiske tilstand, det vil si temperaturfordeling, saltinnhold, stabilitet etc., skulle bli under kommende fiske. Der-ved ville en også kunne forutsi ting av stor praktisk betydning for fisket.

Da observasjonsmaterialet innsamlet på de vanlige toktet med undersøkelsesskipene var for mangelfullt for å løse problemer, innførte havforskningsavdelingen i 1930-årene to nye ledd i undersøkelsene, nemlig faste oseanografiske stasjoner på dypt vann på forskjellige steder av kysten, hvor der blir tatt observasjoner fra overflaten til 2—300 meters dyp gjennom hele året, og dessuten ble der installert selvregistrerende sjøtermografer ombord i flere rutebåter. Disse apparater tegner opp temperaturen i sjøen der skipet til enhver tid befinner seg.

Ved hjelp av det samlede materiale har det for første gang i den oseanografiske forskning lyktes (Eggvin) å kunne forutsi hvordan den oseanografiske situasjon skal bli under enkelte av våre sesongfiskerier. Dette gjelder i første rekke Lofotfisket, vårtorskefisket på Finnmark og delvis vårsildfisket. For Lofotfiskets vedkommende lar det seg således gjøre å forutsi om fisket vil komme til å foregå nær land eller langt

Garntrekning i Ryfylke, våren 1912.

Årsberetn. Norges Fiskerier.

Fig. 20, s. 231.

ute, om fisken vil komme til å stå på gjennomgående dypt vann eller nærmere overflaten, og for hvilke deler av Lofoten fisket vil slå best til. Dette sammen med Rollesens forutsigelse av torskbestandens størrelse, og hvor stort kvantum som vil bli oppfisket i Lofoten, gjør at en mener å ha et bra grep på Lofotfisket.

I tiden som kommer må der legges stor vekt på å forbedre metodene for oseanografiske forutsigelser, og utvide varselområdet til å gjelde andre havstrøk og andre fiskerier. For at dette skal kunne skje så effektivt som mulig, må der foretas omfattende oseanografiske og biologiske undersøkelser over store områder. Men da må vi betydelig lenger til havs enn det er mulig med vårt lille kystfartøy m/k »Johan Hjort«.

Det samme er tilfelle når det gjelder oppgaven å finne fetsilden i dens oseaniske stadium. Det er i de år av sildens liv at den er den verdifulleste handelsvare, og da opptrer den ikke ved våre kyster. Ved undersøkelser langt utenfor våre territorialfarvann skulle forholdene ligge gunstig til rette for å kunne forutsi noe om brislingens innsig til de forskjellige strøk ved norskekysten. Det samme gjelder loddeinnsiget til Finnmarkskysten. Systematiske undersøkelser i Barentshavet ville kunne kaste lys over mange problemer i forbindelse med torskefiskeriene. Noe som spesielt i en brytningstid vil være av den største økonomiske betydning.

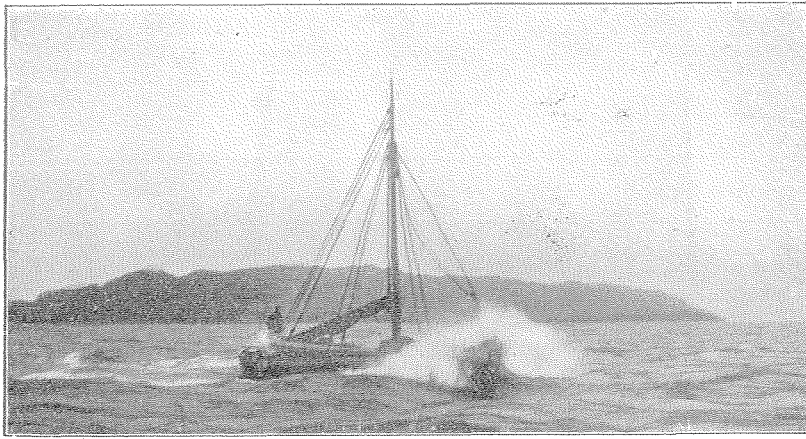
I disse dager ligger der på Vestlandet ca. 25 000 mann (fiskere ombord og arbeidere i land) og venter på at silden skal sige under land, hvor den kan bli gjenstand for fangst. Silden er sen i år. Mennene

har nå ligget og ventet henimot en måned. Verdien av disse tapte dagsverk går opp i millionbeløp. Ved systematiske undersøkelser langt til havs, skulle det være sjanse for å finne ut hvorfor sildeinnsiget varierer så meget i tid fra år til år. Vi tror å ane hvor vi skal søke løsningen, men vi mangler midlene.

Med Fiskeridirektoratets to båter, m/k »Johan Hjort« og m/k »Virgo«, det sistnevnte tatt av tyskerne og ødelagt, var det alt vesentlig det norske kysthav og fjordene som var gjenstand for undersøkelser før krigen. Da dessuten »Johan Hjort« er bygget kun for undersøkelser i kystnære farvann, er det innlysende at for utførelsen av de fleste av de oppgaver som her nevnt er det nødvendig å ha til disposisjon et skikkelig havgående forskningsfartøy. Et slikt fartøy mangler de norske fiskeriundersøkeiser. For mer enn 40 år siden var Norge bedre utrustet med havgående forskningsfartøyer enn i dag. Da hadde nemlig Fiskeridirektoratet s/s »Michael Sars«, men dette skip gikk over til marinen under forrige verdenskrig, og har siden ikke vært i Fiskeridirektoratets havforskningsavdelings tjeneste.

Det arbeid som ble utført av norske forskere ombord i dette skip stod siden som mønster for andre nasjoners havforskning. Norge har rike og ærefulle tradisjoner på havforskningens område, og det er vår plikt som kulturnasjon å føre dem videre.

Våre laboratorier og vårt utstyr er i høyeste grad mangelfullt. Laboratoriene har til dels måtte improviseres i leiegårder, på kjøkkener, i baderom og i spiskammers. Det sier seg selv at mange eksperimenter

Motorskøyte med fersksildfrakt utenfor Bømmelfjorden, våren 1912.
Årsberetn. Norges Fiskerier.
Fig. 17, s. 228.

menter til belysning av vektige oppgaver innen havforskningen overhodet ikke kan utføres i disse elendige laboratorier. Vi er dessuten for få forskere til de mange oppgaver.

Fiskeriundersøkelsene i våre naboland Danmark og Sverige står langt bedre rustet med skip og laboratorier enn i Norge. Dette til tross for at fiskeriene spiller en meget større rolle i vårt land enn der. Vårt dårlige materiell stiller seg hindrende i veien for å tilby våre naboland samarbeid om viktige oppgaver, hvis løsning ville være til meget stor gagn for vårt land.

Grunnet nye apparater og nye synsmåter er det ting som tyder på at det vil bli nødvendig å oppta internasjonale forhandlinger på fiskerimessig basis i en ganske annen utstrekning enn før. Og skal vi nordmenn da kunne gjøre vårt syn gjeldende, må vi kunne underbygge vårt standpunkt med ugjendrivelige vitenskapelige bevis. Disse kan vi ikke skaffe oss uten havgående forskningsfartøy, som kan operere på det åpne hav til alle årstider og i all slags vær.

Hvis en del av de oppgaver som nå har trengt seg fram på fiskeriforskningens område blir løst tilfredsstillende, oppgaver hvis løsning etter min mening er mulig i løpet av en rimelig tid, vil det bety store verdier spart og tjent for landet årlig. Men en må ha verktøyet, havgående forskningsfartøy og laboratorier, og betingelsene for forskerne må gjøres slik at det blir mulig å få rekruttert forskningsstaben.

Både sett fra et nasjonalt, vitenskapelig og økonomisk standpunkt vil det være god økonomi å sette vår hav- og fiskeriforskning i tidsmessig og konkurransedyktig stand.

Retfelse.

Billedet »Juksafiskere på Lofothavet« som stod på siste side i forrige nr. av »Fiskets Gang« var ikke tatt i mars 1946, som anført, men i mars 1939. I Lofotsesongen 1946 lyktes det ikke å få stillet til disposisjon for (fotografen) J. Eggvin nødvendig fotoapparat.

Fisk brakt i land i Andenes i tiden 1. januar til utg. av september 1946.

Fiskesort	Mengde	Anvendelse		
		Iset	Saltet	Hengt
	kg	kg	kg	kg
Torsk	2 815 275	961 335	1 395 640	458 300
Uer	402 680	383 090	19 590	—
Blåkveite	600 810	443 160	157 650	—
Lange	335 240	238 420	83 000	13 820
Brosme	179 670	112 650	51 310	15 710
Sei	173 920	140 720	33 200	—
Hyse	132 720	130 260	2 460	—
Norsk-kveite	38 820	38 820	—	—
Steinbit	1 550	1 550	—	—
Flyndre	1 330	1 330	—	—
I alt	4 682 015	2 451 335	1 742 850	487 830

Engelsk mål og vekt omgjort til norsk:

1 pund	=	0,454 kg
1 cwt	=	50,8 »
1 stone	=	6,35 »
1 cran	=	170,47 liter
1 gallon	=	4,54 »
1 tonn	=	1016 kg
1 barrel	=	121,2 liter